

ה'רמ"ב, י"ג טבת, תשפ"ב

לשבת

אור ובהירות בעבודת השם במשנת ברסלב

למחרת יאיר לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר

גיליון
ל
תשפ"ב

פרשת כי תצא

אור להכניית הלב של איש הישראלי
בעור מאד עדי לב השמים לה'
יתברך, ואין סוף ואין תכלית לתשוקתו

לשבת חכמה

מושגים בחסידות

סוד הח"ן של איש הישראלי

סוד החן - חיבור הח' והנ', החכמה והמלכות / סוד אות תי"ז / דברי חכמים בנח"ת נשמעים

ישנו חן יהודי מיוחד במינו - 'א אידישער חן' - השורה אך ורק על איש הישראלי. חן זה נובע מחיבורם של האותיות ח' ונ', חיבור החכמה והמלכות.

הח' היא אור החכמה והנ' היא סוד המלכות (כפי שהתבאר בשבוע הקודם) ויהודי שמחבר בחייו ביניהם זוכה ל'חן' של אמת.

כשהיהודי החי בעולם החומרי והגשמי, מתבטל (סוד המלכות, נ) אל אור החכמה האלוקית המחיה את הבריאה כולה, ומסתכל ומתחבר אל 'השכל שבכל דבר' (סוד החכמה, ח) - הרי הוא זוכה ל'חן' יהודי אמיתי.

חן זה נצרך לנו הן למעלה והן למטה; יהודי זקוק לחן "בעיני אלקים אדם", שימצא חן בעיניו יתברך ויתקבלו תפילותיו ובקשותיו, וימצא חן בעיני הבריות הן ברוחניות הן בגשמיות. וכפי שאנו מבקשים "ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם" (שים לב לקשר שבין ה"שכל טוב", שהוא ההסתכלות על השכל והחכמה, למציאת ה"חן").

ואכן, יהודי שמחבר בחייו בין הח' והנ', וחי את חייו מתוך ביטול אל אור החכמה האלוקית, זוכה ל"חן" בעיני אלקים ואדם. ובתפילותיו ובקשותיו הוא גורם חקיקה בלב העליון, שיתקבלו באהבה וברצון. אשר חקיקה זו היא סוד אות ת' (כלשון הפסוק "והתוית תו" שפירושו רשימה וחקיקה).

הח"ן יחד עם הת' שהם גורמים, מהווים את הצירוף של "נחת", הן על כך נאמר "דברי חכמים בנחת נשמעים"; החכמים האמיתיים, החיים את חייהם מתוך חיבור אל אור החכמה האלוקית, יש להם חן ודבריהם נשמעים ונחקקים בלב העליון.

"על ידי שנתחברו ונתקשרו החי"ת והנו"ן ונעשה בחינת ח"ן על ידי זה נעשה בחינת תי"ז, שהוא לשון חקיקה ורשימה, כמו שכתוב 'והתוית תו', כי על ידי החן נחקק ונרשם מקום בלב המתבקש לקבל הבקשה, כי על ידי החן נתקבלו דבריו. וזהו 'דברי חכמים בנחת נשמעים'" (ליקוטי מוה"ר, א).

עם לשבבי אשיחה

שלא על מנת לקבל פרס

אנחנו מוכנים לשוב בתשובה, ולהתעורר בכל לב ונפש לעבודת ה', גם אם כסוף יתברר שלא השתנה כלום, ונשארונו כמו שהיינו מקודם...

ר' מנחם: אני לא יודע מה לעשות. אין לי כח. רבי שמחה: מה קרה?

ר' מנחם: לא קרה שום דבר. אני פשוט רואה שעוד פעם מגיע אלול, ועוד מעט יגיע גם ראש השנה ויום הכיפורים, ואני לא רואה סיכוי שאני הולך להשתנות, אני הולך להישאר פחות או יותר אותו דבר כמו שהייתי עד היום.

רבי שמחה: מי גילה לך רז זה?

ר' מנחם: זה לא רז. רואים זאת בנגלה ממש... זו הרי לא פעם ראשונה ולא שניה שאני מתעורר לשוב בתשובה בימים אלו, וכמה פעמים אף זכיתי להוריד דמעות, אבל תכל'ס, בסופו של דבר נשארת אותו אדם.

כשעוברים הימים הנוראים וירח האיתנים אני מוצא את עצמי בכל שנה מחדש עם אותם תאוות, עם אותם הרגלים רעים, ועם אותם חולשות ונפילות.

רבי שמחה: אתה יודע מה? אני לא ינסה לחזק אותך... אני רק ינסה להבין: מה אתה חושב לעשות אם אכן ימשך המצב כך ואף פעם לא תצליח להשתנות?

או אולי במילים אחרות: אם יתגלה אליך אליהו הנביא בכבודו ובעצמו ויספר לך שאתה תישאר תמיד כמו שאתה עכשיו, עם כל התאוות והמכשולות, ואף פעם לא תשתחרר מהם - מה אתה חושב לעשות במצב כזה?

ר' מנחם: תאמין לי, אני לא יודע...

רבי שמחה: ואני כן יודע! אני חזק בדעתי שגם אם ח"ו יימשך מצב-הביש הזה עד יום מותי, לא אעזוב את ה', ואמשך לעשות את שלי.

ר' מנחם: אשריך שאתה אווז בדרגה כזו!

רבי שמחה: זו לא דרגה; זו חובה גמורה, אשר בלעדיה אי אפשר להיות איש כשר! וכפי שכותב רבינו בשיחות הר"ן: "וכל זמן שאינו חזק בדעתו שתמיד ימשוך עצמו להשם יתברך בכל מה שיוכל, בין בעליה בין בירידה חס ושלום, אפילו אם תהיה הירידה ח"ו איך שתהיה, אעפ"כ יהיה חזק ואמיץ בדעתו למשוך ולהשתוקק ולהתגעגע תמיד אליו יתברך, ולצעוק ולהתפלל ולהתחנן אליו יתברך תמיד, ולעשות מה שיוכל בעבודת ה' בשמחה, אפילו אם יהיה איך שיהיה - כל זמן שאין לו התחזקות הזאת באמת, אי אפשר לו להתקרב להשם יתברך באמת!" (שיחות הר"ן, מח).

ר' מנחם: רגע, תן לי להבין: האם אף פעם לא אראה אצלי שינוי למעשה? תמיד אצטרך להתחזק ולהמשיך בתוך החושך הזה?

רבי שמחה: אני מקווה מאד שלא. אבל גם אם כן, אין סיבה להיבהל. שכן, כבר אמר פעם רבינו לאחד מחשובי אנשיו "שיש בני אדם עובדי ה' שאין השם יתברך מראה להם מה שפעלו כל ימי חייהם, רק אחר מותם בעולם הבא, אז יראו מה שפעלו!" (שיחות הר"ן, רמז). "והבנתי - מוסיף מוהרנ"ת - שרבינו ז"ל אמר לו דבר זה לענין התחזקות לבל יפול בדעתו מה שכבר עסק בעבודת השם, ועדיין אינו רואה בעצמו שום פעולה, כי יש שאינו יכול לראות כל ימי חייו מה שפעל כי אם לאחר כך" (שם).

ר' מנחם: תשמע ר' שמחה, מצד אחד אתה מחזק אותי מאד, אבל מאידך גיסא אתה גם שובר אותי לרסיסים... מדכא אותי מאד לשמוע שיתכן שלא אראה עד יום מותי איזה שינוי לטובה.

רבי שמחה: למה להישרב?! דווקא עכשיו אתה יכול לזכות למדרגה עצומה: לעבוד את ה' שלא על מנת לקבל פרס: להמשיך ולהתעורר באלול ולעסוק בעסק התפילה והתשובה, גם אם לא תזכה לראות שום מהפכה...

אדרבא, תרצה להשם יתברך שאתה אוהב אותו כל כך, עד שהנך מוכן ומזומן להשתוקק אליו, לצעוק ולצעוק אליו, ולעשות כל מה שתוכל בעבודתו, גם אם לא תהפוך להיות צדיק יסוד עולם...

"וכעין מה שמספרים בשם הבעל שם טוב זצ"ל, שפעם אחת נפל בדעתו מאד מאד עד שנדמה לו שבוודאי לא יהיה לו עולם הבא ח"ו, ולא היה לו במה להחיות את עצמו כלל, ואמר: אני אוהב את השם יתברך בלא עולם הבא!" (שיחות הר"ן, מח).

הפחד והרעדה (ב)

פושעים ישלחו בה:

ט. בענין 'יראת העונש' צריך זהירות גדולה, לקבלו כראוי, באופן שיביא אותו לידי התעוררות לתשובה ולא לידי עצבות ומרה שחורה חס ושלום (כפי שהאריך בזה מוהרנ"ת בכמה דוכתי, ובעיקר בהלכות: פסח ט, בכור בהמה טהורה ד).

י. כי כבר ידוע שבכל דברי התורה יש סם חיים וסם מות, ו"צדיקים ילכו בהם ופושעים ישלחו בהם". וכך הוא גם בענין היראה; יש ביראת העונש סם חיים, לעורר את האדם לתשובה. אך מאידך יש בה גם סם מות, שיכולה להמית את חיות האדם, ולהפילו לחלישות הדעת ועצבות (ליקו"ה: פסח ט, ז. בב"ט ד, ז).

יא. ודרכו של היצר הרע להמיר ולהחליף את 'יראת העונש' במחשבות של עצבות ומרה שחורה, ומתלבש במצוות, בלבוש של יראת שמים, להפיל את האדם בדעתו רחמנא ליצלן (ליקו"ה הודאה ו, יב).

יב. וכשאין האדם מקבל את ה'יראת העונש' בצורה הנכונה, ונופל על ידי זה למרה שחורה ועצבות - אזי לא די שאינו מתעורר לשוב בתשובה, אלא אדרבא; היראה הזאת מפילה אותו יותר ויותר רחמנא ליצלן. עד שיש כאלה שנופלים לכפירות גמורות, מרוב מה שאין בכוחם לסבול את עול היראה (ליקו"ה פסח ט, טז).

חדל בני משמוע מוסר:

ג. ועל כך הזהירנו שלמה המלך: "חדל בני לשמע מוסר לשגות מאמרי דעת" (משלי יט, כז) ופירושו הוא: "שהפסוק מזהיר את האדם שימנע ויחדל את עצמו מלשמע מוסר ותוכחה המזיקים לו, הגורמים לו לשגות מאמרי דעת, דהיינו שעל ידי המוסר והתוכחה יפול בדעתו יותר, עד שחס ושלום ישגה מאמרי דעת על ידי זה. וצריך לחדול ולמנוע עצמו מזה, כי צריכין לקבל תורה ומוסר רק לחיים ולא למות" (ליקו"ה בב"ט ד, ז).

ד. שהרי פשוט וברור, שכל מה שכתוב בספרים הקדושים, ראשית חכמה וכיו"ב, אין כוונתם

להפיל ולהחליש דעת האדם שנפל ונכשל, אלא אדרבא ואדרבא, לעוררו בתשובה ולהחזירו למוטב (שם).

יראת ה' לחיים:

ט. ולכן, צריך האדם להיזהר מאד לקבל את היראה באופן של "יראת ה' לחיים" (משלי יט, כג) שהיראה תחיה ותעורר אותו, ולא שתמית ותפיל אותו חס ושלום. ואכן, זהו כוחו של הצדיק הגדול, שמאיר בלב האדם 'יראת העונש' בהארה נפלאה כל כך, באופן שהיראה תחיה ותעורר אותו, ואף תביאהו לידי שמחה.

טז. שכן, רבינו הקדוש ממשיך על מקורביו את היראה ממקום גבוה מאד, "מבחינת היראה של משיח, שימשיך היראה בשכל עליון כל כך, שאפילו הרחוק מאד מאד, יהיה לו דעת אמתי להבחין האמת, שגם הוא יש לו תקוה, כי רחמי יתברך רבים מאד מאד. ועל כן בוודאי לא יפול על ידי יראת העונש. אדרבא, מיראת העונש יחזק את עצמו למצוא בעצמו נקודות טובות, ולשמח את עצמו במה שהוא מזרע ישראל על כל פנים, ולהמשיך על עצמו חיות ושמחה על פי כל הדרכים והעצות שהזהירנו רבינו זכרוננו לברכה, כמבואר בספריו הקדושים. נמצא, שדייקא על ידי יראת העונש יבוא לשמחה גדולה, כי יראת העונש תכריחהו לקיים דברי הצדיקים אמתיים שמזהירים מאד מאד את הגרוע שבגרועים שיחזק את עצמו בשמחה תמיד על פי דרכי עצותיהם הקדושות" (ליקו"ה בב"ט ד, יז).

נהמת לב

שלא אפול בדעתי משום דבר שבקולם!

טוב ומטיב, מלא רחמים, החיינו נא, השיבנו נא. עוררני נא, תקיפני נא. אתה ה' חנני ותקיפני, הקם על סלע רגלי כונן אשורי, אמצני ותקני נא ביראתך ובעבודתך. אל תמשני ואל תעזבני אלהי ישעי. אמין ותוק רפיון ידי, באפן שאוכה לשוב אליך באמת היש קל מהרה, ואבטח בה' ולא אמועד לעולם, ולא אפל בדעתי משום דבר שבקולם. הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד, כי עזי וזמרת יה ה' ויהי לי לישועה. אבטח בשם ה' ואשען באלהי, כי לא תעזב אותי לעולם.

תולדות חיי הקדושים של גאון עוזנו מוהרנ"ת ז"ע

ע"פ ספר 'כאש ובמים' בארבות מכון 'תולדות צבי' • מעבד ע"י הר"ר דוד דגן

סב העולם

האם בכית בראש השנה?

'שבת-תשובה'. אנשי שלומנו ובתוכם רבי נתן, ממתנינים בציפייה אולי יזכו שייצא הרבי מחרדו ויאמר בפניהם תורה. בעודם עומדים וממתנינים בכליין-עיניים ליד פתח חדרו, נפתחה הדלת בפתאומיות, שלא כדרכו של הרבי. למראה דמותו הטהורה, נתמלאו כולם פחד.

רבינו ציווה לקרוא לבתו מרת אדל, והחל משוחח עמה על פטירת פייגא'לה, אחותה הקטנה. אך הבת, כדי לא לגרום צער לאביה, הכחישה את הדבר. "ודע אני כבר את האמת" שח רבינו. רק אז נאלצה בתו להודות שאכן פייגא'לה הלכה לעולמה. רבינו חזר לחדרו וכבר לא יצא אל אנ"ש לסעודה-שלישית.

לאחר צאת השבת, נהג שעה אחת אבלות כדן 'שמועה רחוקה' - הבאה לאחר שלושים יום מהפטירה (ש"ע יורה דעה תב, ג). רבינו אמר אז, שכל זמן שלא יודעים מפי אדם, אין לנהוג אבלות, למרות שידועים על פי רוח-הקודש.

כשסיים את שעת האבלות, יצא אל אנשיו ושוחח עמם, הוא פנה אל אחד מהם ושאלו: "האם בכית בראש-השנה?". אחר, הוסיף: "עיקר מעלת הבכיה - כשהיא מחמת שמחה וחדוה. ואפילו החרטה, טוב מאוד

גבוהה, ארוכה ורחבה ועמוקה מאוד, והיא התורה "חותם בתוך חותם" שבסימן כ"ב" (שם).

"התורה הזאת נאמרה פתאום" מתאר רבי נתן כי בתחילה ישב ודיבר עמנו כדרכו, ומקודם ציווה לאיש אחד להביא לו שמן ופתילה לתקן לו נר של שמן-זית... ובתוך כך ציווה להביא לפניו 'סליחה' (=ספר סליחות), והביאו לפניו ופתחה ואמר קצת מאיזה סליחה של יום-כיפור... בתוך כך התחיל לדבר מהגן-עדן והגינהם... ונכנס מעניין לעניין, עד שגמר כל התורה 'חותם בתוך חותם'... אשרי השעה, אשרי הרגעים, שזכינו לעמוד לפניו! - - -" (שם)

אחד מאנ"ש שהבין שרבינו מתחיל עכשיו באמירת תורה, רץ בהתרגשות החוצה אל השוק והכריז: "הרבי אומר תורה! הרבי אומר תורה!". למשמע הכרזתו, באו אנשים רבים במרוצה, לזכות לשמוע את דברות קדשו. כתוצאה מכך נוצר דוחק גדול בחדר הקטן, וגם מוהרנ"ת מצא עצמו נלחץ בין ההמון. אחר כך התבטא: "עם הגון - איני יודע מה נעשה, אבל את על הראש השגחתי שיהיה אצל הרבי" (שיחות השייכות לתורות' מתוך הספר "ביאור הליקוט'ים' שהדפיס ר' שמואל הורביץ)

שתהיה מחמת שמחה, שמרוב שמחתו בהשם יתברך, הוא מתחרט ומתגעגע מאוד על שמרד נגדו בימים הראשונים ומתעורר לו בכיה מחמת רוב השמחה" (ליקוטי מוה"ר, קעה).

רבינו המשיך בשיחה, כשהוא מסביר את אשר אירע בעת סעודה-שלישית: "היתה לי הארה גדולה לומר תורה, אך הדבר התבלבל, כי בתי הקטנה באה אלי בקובלנה רבה, היות ולפני פטירתה הזמינו אליה רופא גוי שעסק בלחשים ובסגולות, אף על פי שעשיו כבר לא מצויים מכשפים, אולם גוי זה היה מכשף גמור, וזה היה פגם גדול לנשמה קדושה ויקרה כזו, ולכן באה אלי בקובלנה רבה על כך. ואז הוכרתי לשאול, עד שאמר לי בפירוש שנפטרה ועל ידי זה תיקנתי אותה, לכן לא אמרתי לפניכם את התורה שהייתי מוכן לומר" (חיי מוה"ר, יא).

אשרי השעה!

"ובחמלת השם" - כותב מוהרנ"ת - "חסדו גבר עלינו, וסיבב השם יתברך שאף על פי כן לא איבדנו התורה הזאת, כי זכינו אחר כך, ביים שני, שגילה לנו אז תורה

בעקבותיהם של החסידים בדורות שעברו

אבידה שאינה חוזרת

השנה שנת תרע"ה, היה זה הר"ה האחרון אשר ר' אברהם ב"ד נחמן נסע את מסעו השנתי מארץ ישראל לאומאן, להשתטח על ציון רבינו הק' ולהשתתף עם הקיבוץ הקדוש בר"ה. לאחר ר"ה זה, כבר לא חזר לארץ ישראל עקב מלחמת העולם שפרצה אז. על אף כיסופיו לחזור לארץ אשר בא אליה בכל אוות נפשו, ואשר דרך בה במסירות נפש זה עשרים שנה מלאים זיו, ועל אף אשר שם נפשו בכפו לעשות כל שביכולתו לשוב לחון את עפר ארץ הקודש, ולבלות בה את שנותיו האחרונים עלי אדמות - כבר נגזרה גזירה ונשאר באומאן עד פטירתו בחנוכה תרע"ח. גם באותו ר"ה, נתקבצו אנשי ונבאו אומנה, להתפלל יחד ברננה. גם ר' לוי יצחק בנדר זכה להגיע אז לראשונה לאומאן. בין המתאספים בלט יהודי אשר זקנו הלבן וקומתו הכפופה העידו כי זקן מופלא הוא, בעת אשר התוועד הלה עם ר' אברהם, התייצב ר' לוי יצחק מרחוק לדעת מה ידברו ביניהם שני זקנים אלו. הזקן הושיט ידו בברכת שלום עליכם, ור' אברהם עונה לעומתו בשאלה: היכן היית בראש השנה העבר? הזקן החל לתרץ תירוצים שונים, אך ר' אברהם ענה ואמר: זוהי אבידה שאינה חוזרת!

ר' לוי יצחק התעניין אחר כך, ושאל: מי הוא זה אותו זקן מופלא, השיבו ר' אברהם: אחד מאנשי הוותיקים שבעיר טירהאויצא הוא, ובילדותו עוד זכה לראות את מוהרנ"ת. בלבו של ר' לוי יצחק התעורר הרצון להכיר את האיש ההוא ולשמע ממנו גופא דעובדא היכי הוה, איך ומה ומתי זכה לראות בעיניו את העיניים הקדושות אשר ראו את רבינו זיע"א.

ר' לוי יצחק חיפש אחריו, ונתברר כי תיכף אחר ר"ה נסע האיש אל עירו אלכסנדריווקא, לאחר שהעתיק לשם אהלו מטיירהאויצא. ר' לוי יצחק המתין עד אשר יעברו ימי החג וירח האיתנים, וכימי החורף נסע מאומאן לאלכסנדריווקא.

בהגיעו אל ביתו, נכנס לחדרו אשר במרתף חשוך, ומצאו שוכב חולה וחלוש, ותכניה עיניו מראות. כיון ששמע הזקן כי נכנס מאן דהו, שאל מי הוא זה ומאין בא, ענה ר' לוי יצחק: חסיד ברסלב אני ומאומאן באתי. שמח הזקן מאוד, עד אשר מרוב שמחה וחדוה, ירד ממיטת חוליו ויצא עמו בריקוד. לשאלת ר' לוי יצחק מה ראה אצל מוהרנ"ת, ענה הזקן כי בהיותו ילד קטן קיבל ממנו מטבע לסגולה ולשמירה, ושמר עליה כל ימיו, וזה עתה בסמוך נאבדה הימנו.

רבי אברהם חזן ז"ל

המכונה ר' אברהם ר' נחמן'ס בנו ותלמידו של ר' נחמן מטולטשין שהיה תלמידו המובהק של ר' נתן. עבד את ה' במסירות נפש, הלך הרבה בדרך יחידי מחוץ ליישוב, וכתב ביאורים על ספרי רבינו הק', ונפשו קשורה בנפשו.

בשנת תרנ"ד עלה והעלה עמו כמה מאנשי שהשתקע ולגור בארץ הקודש, והסמיך ע"ז הפסוק "דודו רביעי ישובו הנה", היינו דוד רביעי מרבינו הקדוש זיע"א, ובזה הציל את חיי גופם ונשמתם.

מקום מגוריו: ירושלים - אומאן
 נפטר: כ"ט כסליו תרע"ח
 מנו"כ: בבית החרוץ באומאן

מספר: ר' נ.נ. ביתר עלית

השיעור ששינה את חיי

את היום הזה לא אשכח לעולם...

היה זה בשנים המאוחרות של הישיבה-גדולה, כל חיי הייתי בחור די ממוצע, ועל אף שהייתי ברסלב'ר לא הרגשתי סיפוק בחיים.

יום רודף יום, שעה רודפת שעה, ואני לא מוצא את נפשי; 'מה אני מוסיף להשי"ת בעולם הזה?!' שאלתי את עצמי. 'הרי אני לא מוצלח בשום דבר, ומה חסר עוד בחור כמוני בעולם הזה?!'...

נזכרתי בימי נעורי בישיבה קטנה, הייתי אז מלא התלהבות, הסתובבתי עם הרגשה שאני הולך לכבוש את העולם ולהיות הרבי שמואל שפירא' של הדור הבא... אבל לאחר שחלפו כמה שנים, כאשר כל חלומותי התנפצו בפניי, הרגשתי שאני הופך לחסר משמעות.

כיון שנהגתי להתבודד עדיין, למרות ייאושי המר, הייתי מבקש הרבה מה' שיזכה אותי להבין מה התפקיד המיוחד שבשבילי נבראתי. על אף שהיו לי סדרים קבועים בספרי רבינו, הייתי לומד אותם ע"פ רוב בגירסא, מבלי לחפש בהם את הסוד שהם לוחשים לי.

את המקום בו הכל החל להשתנות, אני זוכר כאילו זה היה היום... היה זה ליד מקום מגורי באותה עת שבביתר עלית, יצאתי להתבודד ובדרך האזנתי לשיעור של הרה"ח ר' אליהו גודלבסקי שליט"א הידוע בשיעוריו המיוחדים ב'תורת ההתחזקות' של רבינו ומוהרנ"ת. באותה עת עדיין לא הערכת את תורת ההתחזקות כראוי, ואפילו היה לי די קשה לעסוק בה ברצינות. נדמה היה לי שדברי ההתחזקות מיועדים יותר לאנשים שרחוקים מיהדות, אבל אני, מה לי ל'שמחה במעט טוב'. הרגשתי שה' רוצה ממני הרבה יותר, והשמחה בנקודות הטובות נראתה לי מעין 'עצלות' למי שמחפש פתרונות קלים.

אך בהשגחה פרטית, כאשר הטענתי בעמדת 'אוצרות ברסלב' את הנגן שלי בשיעורים, השתרבב 'בטעות' גם שיעור של הרב גודלבסקי. ובאותו יום, בדרך

לב הפרשה

עד דרש אחיך אתו והשבתו לו (כ.ב.ו)

מצות 'השבת אבידה' - היא גם באבידות רוחניות. כפי שמגלה רבינו (בליקוטי מוהר"ן קפ"ח): "כי קודם שיוצא האדם לאויר העולם, מלמדו ומראין לו כל מה שצריך לעשות ולעבוד ולהשיג בזה העולם, וכיון שיצא לאויר העולם מיד נשכח מאתו". שכחה זו היא בחינת 'אבידה', כפי שקראו חכמינו ז"ל את השוכח "מהיר לשמוע ומהיר לאבד".

ואבידות אלו נמצאים אצל הצדיק הגדול. "כי הצדיק חוזר על אבידתו עד שמוצאה, ואחר שמוצאה, חוזר ומבקש אחר אבידות אחרים עד שמוצא גם אבידתם, עד שמוצא האבידות של כל העולם".

לשם כך אנו נוסעים לצדיק: "לבקש ולהכיר אבידתו, ולשוב לקבלה אצלו". אלא שגם בהגיענו אליו בוחן אותנו הצדיק האם אנו אכן מחפשים זאת באמת ובלב שלם. "כי הצדיק אינו משיב האבידה עד שידרשנו אם אינו רמאי ושקרן, כמו שכתוב: 'עד דרוש אחיך ודרשו חז"ל עד שתדרוש את אחיך אם אינו רמאי'".

להתבודדות, הגיע תורו של שיעור זה להישמע באוזני... למרות שהיה זה קצת לפני חג הפורים, נסחפתי עד מהרה לתוך השיעור המרתק שעסק ב'בין המצרים'. בשיעור הביא את קושייתו של מוהרנ"ת (הלכות פריקה וטעינה ד' עיי"ש) בדברי חז"ל שמבארים 'על מה אבדה הארץ'.

בדבריו שם מבאר מוהרנ"ת את סיבת חורבן הבית 'שלא ברכו בתורה תחילה', ומבאר שהכוונה היא שלא בחורבן ולא חשו לברך ולהודות עליה לה', מאחר שלא הייתה חשובה בעיניהם כאוצר, אלא הייתה עליהם למשואי. דבר שלכאורה מעלה תמיהה, שהרי החורבן היה כידוע על העבירות החמורות שעברו, ומדוע מחשיבים חז"ל את סיבת החורבן 'מפני שלא בירכו בתורה'?

את סיבת הדברים מבאר ר' נתן: מה שלא נתנו אל ליבם לשמוח במעט הטוב שהיה בהם - היא הרעה הגדולה מהכל, שכן בכך מאבד האדם את כל חיותו ביהדותו, והיא הגורמת לו ליפול בסופו של דבר לג' עבירות החמורות, המביאות לידי חורבן וגלות רח"ל.

ר' אליהו בדרשתו החל לזעוק מעומק ליבו על כך: הוא החל לצייר איך נראה אחד שאינו שמח בנקודותיו הטובות, ואני הרגשתי שאני מזדהה עם כל מילה. עד אותו יום היה ברור לי שה' יתברך רוצה ממני דברים גדולים, 'עבודות' של שרפים, רק מזה יש לו נחת רוח... אבל 'סתם' מצוות קטנות' של יום יום, מה תועלת בהם?!

לא קיבלתי הגדרה מדוייקת שהסבירה לי בדיוק מה ה' רוצה ממני, אבל מוהרנ"ת בדבריו נתן לי להבין שבמעט הטוב שאני חוטף כל הזמן יש די והותר כדי לרקוד ולשמוח כל היום ממש, ורק כך אני יזכה בעזרת ה' לחטוף עוד ועוד. רק זו הדרך לעלות מעלה, כי גם כשאתה למטה ממש אתה מבין שאתה עדיין קרוב לה' מאד.

אם היה שייך, הייתי משמיע עלי גיליון את הקול של הרב כשהוא צועק את הדברים במין נעימות שכזו... כל פיסקה בדבריו של מוהרנ"ת הפכה לשלהבת אש והלהיבה את ליבי בלהבת קודש. וכה הם דבריו של מוהרנ"ת שם (אות לט): "וצריך כל אחד, אפילו אם נפל ונתרחק כמו שהוא, אף על פי כן הוא דייקא צריך להיות רגיל בתודה והודאה, להודות על מעט דמעט הנקודות טובות שיש בו עדיין, ועל ידי זה יזכה לצאת מכל הצרות ולהתקרב לה' יתברך. וזהו הילוך ודרך נפלא מאד להתקרב ולהרים עצמו לה' יתברך מכל מיני נפילות וירידות שבעולם עד אין קץ ותכלית!".

החל מיום זה התחלתי להבין שההתחזקות היא לא רק נחלת המסכנים והבלתי-מוצלחים, אלא דרך נפלאה לעלות ולהתרומם מעלה מעלה מדרגה לדרגה.

השבת נועם הנשמות

בביהמ"ד דקהילת 'בני תורה' בשכונת חפציבה במודיעין עילית, התקיימה 'שבת התאחדות' מרוממת, כהכנה לחודש אלול ויום הדין הקרב ובא, בהשתתפות הרה"ח ר' אליהו עטיה שליט"א. במשך השבת התקיימו שיעורים ודרשות, בהשתתפות מתפללי ביהמ"ד ותושבי השכונה.

הראש השנה שלי עולה על הכל!

ימים ספורים נותרו לקראת הקיבוץ הקדוש על ציונו של רביה"ק, ומחובתנו להעתיק בתפילה ותחנונים על 'ריבוי הבתים' כבכל שנה ואף יותר.

בציון רבינו הקדוש מתקיימת מידי יום 'עצרת תפילה' המונית לאחר תפילת מנחה, לקיום רצון קדשו של רביז"ל שלא יחסר איש על ר"ה.

כן מתקיימים שיעורים רבים ומגוונים מכלל משפיעי אנ"ש שהוים במקום. לפרטים יש לעקוב אחר המודעות בציון הקדוש.

מהנעשה והנשמע

'היכל התורה' - אומן, שע"י כולל כטייל בתורתו: בימים אלו נפתח 'היכל התורה' הענק באומן, סמוך לציון רבינו הקדוש, אשר יהווה פינה שקטה לכך הרוצה להגות בתורה הקדושה בישוב הדעת, ולהתכונן כראוי ליום הדין.

ארגון חומותיך אומן: החלה הפעילות לקראת ראש השנה הבעש"ט, לשמירת גדרי הצניעות והקדושה בקיבוץ הקדוש.

ביהמ"ד נועם ה' חסידי ברסלב ירושלים עיה"ק; הגיעו כסאות יפים ומשובחים, לפאר את בית ה'.

ביהמ"ד כולל חצות ביתר, בראשות הרה"ח ר' יהושע מאיר דויטש שליט"א: הגיע הציד המשוכל, למקווה ההוכר ובבנה בבניין החדש והמפואר.

ארגון 'אומן של תורה': בימים אלו מסתיימת כריכתם של למעלה מ-30,000 ספרי יסוד שיוכנסו להיכלי התורה ובתי המדרשות ברחבי אומן.

המאמין לא יחיש...

האם כל מי שאינו נוסע השנה מוקדם לאומן, מעיד על חסרון אמונתו בריבוינו?!

שאלה: היות ומסיבות אישיות הנוגעות לעבודת ה', איני יכול לנסוע לעת עתה לאומן לקראת ראש השנה, רק בשבוע שלפניה - מתלווה אלי הרגשה שעברתי כעת מבחן של 'רגע האמת' האם אני ברסלבער חסיד אמיתי המקושר ומקורב לרביה"ק וסר למשמעתו, או חלילה לא. ומניעתי מלנסוע כרגע במצב הנוכחי, מהווה לי אות שנשלת במבחן. שכן, אם אני לא נוסע כעת, או לא נסעתי כבר עד הנה, הרי זה סימן ואות שאני צריך להתקרב מחדש... רציני לברר מהי ההסתכלות הנוכחית לפי דעת רביה"ק בענין זה?

תשובה: אין מובן כל כך מה כוונתך בשאלתך 'לעובדא ולמעשה'; אם השאלה המעשית היא: האם עליך להתקרב מחדש לרבינו או להישאר עם ההתקרבות הישנה - הרי שהתשובה ברורה: שכן, על אף שבכל העניינים לא הייתה דעת רבינו ניהא מחשבות וחומרות יתירות, והרבה להזהיר להתרחק מזה, הרי שבענין זה כותב רבינו:

"בכל פעם ופעם שנוסע להצדיק, צריך שיראה שיבוא בכל פעם מחדש. לא כמו שכבר היה אצל הצדיק, ועכשיו הוא בא פעם שנית, רק כמו שלא היה מעולם אצל הצדיק, ויהיה אצלו כמו שבא עכשיו מחדש פעם ראשון. כי עיקר הוא ההתחלה ומתנהג בעבודתו ... על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, כי פן ואולי לא היתה התחלתו כראוי, ואם כן גם כל עבודתו אינה בשלמות כראוי, כי הכל מתנהג כפי ההתחלה. על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, ולבוא להצדיק מחדש, בכח ההתחלה גדול, והתגברות חדש לעבודת השם יתברך, כדי שתהיה עבודתו כראוי כפי כוח ההתחלה כנ"ל. וכן בכל פעם ופעם צריך לחשוש חששא זו, פן לא התחיל עדיין כראוי, וצריך להתחיל ולבוא להצדיק בכל פעם מחדש!" (ליקוטי מוהר"ן, סב).

ועל אחת כמה וכמה, אם ברסלבער חסיד מרגיש בלבו שהענין של ראש השנה אין 'בוער' בקרבו, יש לו בהחלט סיבה אמיתית להתקרב לרבינו מחדש, ולא רק בגדר חששא והתחדשות...

ועתה לגופה של השאלה - האם מי שאינו נוסע השנה מוקדם לאומן, מעיד הדבר על חסרון אמונתו והתקרבותו לרבינו:

הנה, אלו שלא נסעו ואינם נוסעים מוקדם, יש ביניהם שני סוגים: אלו החושבים בלבם: "מה צריך להקדים כל כך, מה זה השגעון הזה?!" לפני ראש השנה נקום וניסע", ובסתר ליבם אף מסתרת המחשבה: "ואם לא יתאפשר אז לנסוע חס ושלום, נו, אז מה לעשות?!" משתדלים ומנסים, ומה שיהיה יהיה". ובכן, אלו החושבים כך, הרי הדבר ברור כשמש בצהרים שמחשבה מעין זו אינה מוצאת מקום בליבו של ברסלבער חסיד. ואם חלילה היא מופיעה, הרי ברור בהחלט שחסר כאן בעצם ההתקרבות; לא באיזה פרט,

אלא באיבר שהנשמה תלויה בה. ואחד כזה, עליו 'לחשב מסלול מחדש', האם ברצונו להתקרב לרביה"ק ולהיות סר למשמעתו, או שמספיק לו תורת ברסלב... שהרי אילו היה מדובר בחלוקת דירות לכל משתתפי הקיבוץ, ורק למי שהגיע בפועל, אזי מחשבות שכאלו לא היו מוצאים את מקומם בלב, וכל הענין היה נהפך משגעון ל'צעד הכי נכון' בחיים...

אמנם, מאידך ישנם כאלה שלהיות אצל רביה"ק על ראש השנה אכן בוער בלבם כיקוד יקוד אש, אלא שעל אף הכל, מצד מצבם ועניינם בעבודת ה' הפרטית שלהם, יוצא להם לפי חשבונם שהנסיעה המוקדמת תגרום להם לחסר חלילה בעבודת ה', הן מצד עצמו הן מצד חינוך ילדיו או כיו"ב - ובזה אין שום מגרעת וחסרון.

ועליו להתחזק עם יסודו של רביה"ק שהנחילנו במעשה הקדוש של 'חכם ותם', אשר דרכו של התם היה לבלי להסתכל על אחרים, רק היה אומר: "זה מעשה שלי, וזה מעשה שלו", וכלשונו של מוהר"ן: "גם יראי ה' יכולים לפעמים לבלבל את האדם בעצתם שאינה טובה לפניו לפי דרכו, ויש בזה כמה בחינות בלי שיעור. על כן החפץ באמת צריך לזהר למשוך עצמו תמיד לעצם נקודת האמת שלו כפי מה שהוא צריך באמת, שזהו 'לך לך', 'לך' דייקא, דהיינו לעצמך, לעצם נקודת האמת השייך לך. וכמובא בהמעשה של החכם והתם שאמר התם 'זה מעשה שלו וזה מעשה שלי'" (ליקוטי הלכות, גניבה ה, ט).

והחיקוי שהאדם מחקה את העבודת ה' של חברו, בו בזמן שאין זו 'הנקודה השייכת לליבו בעת הזאת' - היא גם כן סתירה מוחלטת לכלל מהלכו ודרכו של רביה"ק, שכן, כידוע, החסידות המגוונת ביותר היא חסידות ברסלב, שאין לה אפילו לבושים אחידים ודפוסי הנהגה שווים, בשונה מהנהגו בשאר החסידויות וחסרות הקדוש. שכן, הצדיק האמת מדריך את האדם לפי נקודת האמת שלו. ועל כל אחד ליישב דעתו, ולקיים "לך לך" לעצמך.

ועל שנה כגון זו, יש להמליץ על פי לשונו של רביה"ק: "יָא פריא גיט פריא, אָבִי דו זְאָלֶסט בִּי מִיר זִיין אויף ראש השנה...".

נקודת הסב

אָמַר מוֹהֲרַנ"ת: אֲמִירַת סְפָרֵי אֲדַמוּ"ר ז"ל - שֶׁהֵם הַלְקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן וְסֵפֶר הַמְדוּת וְהַסְפָּרִי מַעֲשִׂיּוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שְׁלוֹ - הָאֲמִירָה לְבַד מְסַגֶּלֶת לְהַנְשֵׁמָה בְּמוֹ אֲמִירַת סְפָרֵי הַזֶּהָר וְהַתְקוּנִים. עוֹד אָמַר, שֶׁגַם בִּימֵי אֵלוֹל הַקָּדוֹשִׁים מִצְוָה לְאֲמֹרֵם מִתְחַלְתֶּם וְעַד סוֹפֵם וּמוֹעֵיל מְאֹד מְאֹד! (בוכבי אור, אנשי מוהר"ן כו-ז)

קח חלק בהפצות הגיליון בכל העולם. שתהיו חזקים בממון וברצון ובטרחא

קח חלק בהפצות הגיליון בכל העולם. שתהיו חזקים בממון וברצון ובטרחא

הרה"ח יחזקאל דייטש שליט"א נדב 1000 גליונות זכות ההפצה תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הרה"ח יעקב וויס שליט"א נדב זכות הפצה בעיה"ק ירושלים זכות ההפצה תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם ויהיה לך חלק זכות בהפצת הגיליון

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם ויהיה לך חלק זכות בהפצת הגיליון

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם ויהיה לך חלק זכות בהפצת הגיליון

לתרומות והנצחת בכרטיס אשראי, בא"י בנדריים פלוס גיליון לבבי

טלפון בא"י: 02-5021316 • בארה"ב: 845.584.1011
אימייל: levuvy148@gmail.com
להערות, לתרומות והנצחות או להפצת הגיליון באזור מגוריך, נא להשאיר הודעה במערכת לקבלת העלון מדי שבוע ניתן לשלוח אימייל למערכת

שיעורים ושיחות בעבודת ה'
מערכת ברסלב
נייטס, שיעורים, נועמים, סיפורי התחברות ועוד
ארה"ב 02.5.808.321 646.585.2985
ארץ"ק 0330.390.0487
ענגלאנד
קול משיב לשואל
ארה"ק 079.704.0073
ארץ"ב 718.362.8870
09-7721111 קול איחוד ברסלב לשוה"ק